

Крихивська Н.О., Вацеба М.В.

Ивано-Франковский национальный технический университет нефти и газа

ОСОБЕННОСТИ РЕФОРМИРОВАНИЯ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ НЕСТАБИЛЬНОСТИ

Аннотация

В статье рассмотрены и исследованы особенности реформирования системы налогообложения Украины в условиях экономической нестабильности. Определены основные изменения в налогообложении, которые произошли на сегодняшний день. Выявлены позитивные и отрицательные аспекты современной налоговой системы. И предложены возможные меры по совершенствованию налоговой системы Украины в условиях экономического кризиса.

Ключевые слова: налоги, сборы, налогообложение, налоговая система, налоговая реформа.

Krykhivska N.O., Vatsaba M.V.

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

FEATURES OF REFORM OF THE TAX SYSTEM OF UKRAINE IN TERMS OF ECONOMIC INSTABILITY

Summary

The features of the tax reforms in Ukraine in terms of economic instability were considered and studied in the article. The main changes in taxation that have occurred nowadays were defined. Positive and negative aspects of the current tax system were found. Recommendations to improve the tax system of Ukraine in the economic crisis were proposed.

Keywords: taxes, fees, tax, tax system, tax reform.

УДК 338.242.4(477)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Куденчук В.Г.

Науково-дослідний фінансовий інститут
«Академія фінансового управління»

Статтю присвячено генезису застосування механізмів державно-приватного партнерства у світовій практиці та аналізу поглядів вітчизняних та зарубіжних науковців щодо його поняття. Досліджено теоретичні засади державно-приватного партнерства та виявлено відсутність загальнонаукової позиції щодо сутності державно-приватного партнерства та запропоновано трактування зазначеного поняття. Наведено низку ознак державно-приватного партнерства та визначено необхідні врахування їх в Україні при розгляді відносин такого партнерства.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, історичний аспект, співробітництво, відповідальність, ризики, інституціоналізація.

Постановка проблеми. Уже декілька років поспіль в теорії та практиці нашої країни на державному та регіональному рівнях, на різноманітних конференціях та симпозиумах, на міжнародному рівні та в приватних розмовах багато уваги приділяється поняттю «державно-приватне партнерство». В останні два десятиліття на законодавчому рівні державно-приватне партнерство (ДПП) розвивається в Японії, країнах Африки та Латинської Америки, Центральної, Східної та Західної Європи, модельні закони виникають в США та Великобританії. Розробкою інструкцій та стандартів в сфері ДПП займаються такі відомі міжнародні організації як Комісія ООН по праву міжнародної торгівлі, Комісія ЄС, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД), Світовий банк, та ЄБРР [1]. В умовах становлення та розвитку економічної, політичної, правової, соціальної моделі розвитку держави та її регіонів співпраця органів центральної та місцевої влади з приватними структурами щодо реалізації проектів

соціально-економічного розвитку, залучення інвестицій та створення розвиненої інфраструктури чітко розуміння складових поняття «державно-приватне партнерство» є особливо важливим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останнє десятиліття в наукових колах все частіше обговорюються питання сучасної теорії та практики державно-приватного партнерства. Важливий внесок у розробку проблем розвитку партнерства держави і приватного сектору внесли численні зарубіжні (Д. Аудріц, Ф. Басанес, Р. Болл, С. Осборн, С. Харріс, Р. Беннет, М. Готре) та українські дослідники (В. Геєць, І. Запатріна, П. Захарченко, А. Головінов, І. Іголкін, Т. Лебеда, А. Сосновський, А.А. Чухно, О. Пильтяй та ін.)

Метою даної статті є визначення сутності, історичних передумов виникнення та основних ознак державно-приватного партнерства.

Виклад основного матеріалу. Хоча державно-приватне партнерство і відносять до відносно но-

вого інструменту економічного розвитку, який набирає обертів у світі, однак уявлення про ДПП як про залучення коштів приватних осіб для виконання соціально значущих проектів має своє історичне коріння. Мова йде про концесійні відносини, відомі за часів Стародавнього Риму. У Римській імперії практикували передачу в управління приватним особам об'єктів античної інфраструктури, таких як поштові станції, порти, ринки, лазні. Концесії застосовувались при побудові відомого римського водогону [2].

В Середньовіччі в Європі на основі концесійних договорів будувалися дороги, мости, канали, дамби, а також функціонувало багато комунальних служб. Перше будівництво каналу по концесійному принципу у Франції датується ще 1552 роком. У XVIII столітті в Англії група британських вельмож сформувала дорожньо-будівельні трасти, які позичали кошти в приватних інвесторів на ремонт доріг, а повертали позику через стягнення плати за проїзд. Будівництво великих Лондонських мостів також фінансувалося за рахунок мостових трастів до середини XIX століття, а в кінці XIX століття Бруклінський міст у Нью-Йорку був побудований за такою ж схемою при участі приватного капіталу [2].

Однак у першій половині XX ст. у багатьох країнах держава взяла на себе керівництво такими підприємствами, у тому числі шляхом їх націоналізації, до останніх років, коли ситуація дещо змінилася. Фахівці виділяють декілька етапів розвитку проектного фінансування, що стало основою державно-приватного партнерства [3].

По-перше, механізми фінансування проектів видобутку корисних копалин (нафта, газ, вугілля тощо) вперше були застосовані в Техасі у 30-х роках XX ст. у нафтодобуванні, а також під час підготовки проектів розробки нафтових покладів в Північному морі в 70-х роках XX ст. та проектах, пов'язаних з видобутком газу та інших корисних копалин в Австралії й деяких інших країнах.

По-друге, фінансування незалежних енергетичних проектів у секторі енергопостачання, вперше застосоване в США в 1978 р., сприяло розвитку комбінованих (спільних) підприємств, відомих сьогодні як спільна діяльність.

Залучення приватних партнерів для реалізації проектів у державній сфері (дороги, транспорт, енергетика) в його сучасному розумінні зародилося у Великобританії. На початку 90-х років уряд Джона Мейджора подав ініціативу приватного фінансування (Private Finance Initiative, PFI) – першу системну програму, спрямовану на стимулювання приватних інвестицій, яка з явилась як результат стурбованості з приводу зростаючого державного боргу в стандартній моделі державних закупівель 80-х років. За ініціативою PFI держава замовляла приватним інвесторам будівництво великих капіталомістких об'єктів за їх власний рахунок. Після закінчення будівництва об'єкт брався державою в довгострокову оренду, таким чином, приватні інвестиції поверталися за рахунок сплати орендних платежів, а після закінчення строку оренди об'єкт передавався за символічною вартістю або безкоштовно державі [2].

Зауважимо, що у західній науковій літературі та практиці застосовується термін «публічно-приватне партнерство» (ППП). Загальновизнаної термінології щодо ДПП у світі не існує, що спричиняє «розмитість» його меж. Сам термін «державно-приватне партнерство» з'являється в США, спочатку у зв'язку з упровадженням спільного фінансування з державного та приватного секторів освітніх програм, а згодом, в 1950-х рр. – для такого ж фінансування за комунальні послуги. Проте більш широкого контексту цей термін набуває в 1960-х рр. для позначення співпраці партнерів із державного і приватного секторів у процесі оновлення міст, розвитку інфраструктури територій та надання соціальних послуг [4].

Поняття «державно-приватне партнерство» характеризується деяким методологічним різноманіт-

Таблиця 1

Тракування терміну «державно-приватне партнерство»

№ п/п	Джерело	Визначення
1	Міжнародна фінансова корпорація (IFC)	це відносини , за допомогою яких приватний сектор забезпечує суспільство інфраструктурними активами та послугами, що традиційно надаються державою
2	Зелена книга ЄС «ДПП та законодавство Співтовариства з контрактів та концесій»	форми кооперації між публічною владою і бізнесом, що слугують меті забезпечення фінансування, будівництва, модернізації, управління, експлуатації інфраструктури або надання послуг
3	Законодавство США	це угода між державою і приватною компанією , що надає останній в узгодженій формі право брати участь у державній власності і виконувати функції, що традиційно є у площині відповідальності публічної влади
4	Економічна комісія ООН в Європі	це інноваційна контрактна угода між публічним та приватним секторами у наданні публічних послуг і розбудові інфраструктури
5	Б. Вайс	напівприватизація , тобто укладання угод, відповідно до яких значно зростає участь приватних компаній у фінансуванні, проектуванні, будівництві, володінні та експлуатації державних підприємств
6	Міжнародний Валютний фонд	угода , де приватний сектор постачає інфраструктурні активи та послуги, що традиційно забезпечувались урядом
7	Консалтингова компанія «Стандарт енд Пуеріс»	будь-які середньо- та довготермінові відносини між державним та приватним секторами, що включають розподіл ризиків та винагород, багато-секторні навички, досвід та фінанси для досягнення бажаних результатів політики.
8	М.В. Вілісов	правовий механізм узгодження інтересів та забезпечення рівноправності держави і бізнесу в рамках реалізації економічних проектів, спрямованих на досягнення цілей державного управління
9	Данасарова С.	домовленість між державою та приватною структурою про спільну реалізацію суспільно значущих проектів найбільш ефективним способом і за більш низькою вартістю, ніж держава зможе здійснити самостійно

Джерело: складено автором на основі [8, с. 19; 9, с. 257-258; 13; 14]

тям. Про багатомірність та багатозначність цього поняття свідчить його застосування при дослідженні та характеристичі відносин в міжнародній, галузевій, регіональній, міжсекторній співпраці, на рівні різних суб'єктів – влади, бізнесу, господарських структур, громадських організацій тощо [6].

Сучасні міжнародні визначення поєднують акцент на переданні державою приватному партнеру певних функцій щодо надання суспільних благ (Таблиця 1). Левковець О.М. стверджує, що це пов'язано з тим, що, з одного боку, існують сектори економіки, які є стратегічно, соціально значущими, і не можуть бути передані повністю у власність приватному сектору без негативних наслідків для безпеки і соціально-економічної стабільності, а з другого – обмеженість державних і муніципальних бюджетів, зростаючі соціальні зобов'язання зумовлюють недостатність бюджетних видатків на інфраструктурні потреби, виробництво суспільних благ.

Згідно Закону про ДПП [10] державно-приватне партнерство – співробітництво між державою України, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами,

крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому цим Законом та іншими законодавчими актами.

Варто зазначити, що українські науковці І. Запатріна та Т. Лебеда говорять про те, що поняття сутності ДПП в законі дещо завужено і доречніше визначити це співробітництво як публічно-приватне, оскільки розвиток механізму залучення потенціалу приватного бізнесу для вирішення соціальних проблем неможливий без залучення наукового потенціалу суспільства та громадськості, хоча б на рівні контролю [11]. На думку К.Павлюк та С. Павлюк розглядають поняття ДПП як конструктивну взаємодію держави, приватного сектора, громадянських інститутів в економічній, політичній, соціальній, гуманітарній сферах суспільної діяльності для суспільно значимих проектів і визначають дану співпрацю як суспільно-приватне партнерство [12].

В дослідженнях науковців, що займаються питанням державно-приватного партнерства існує думка, що розглядати дану категорію можна в широкому та вузькому сенсі. В Таблиці 2 наведений

Таблиця 2

Точки зору авторів щодо трактування терміну «державно приватне партнерство» у широкому та вузькому розумінні

№ п/п	Джерело	Визначення
У вузькому розумінні ДПП – це форми кооперації між державою та приватним сектором для вирішення завдань, що традиційно відносяться до компетенції держави (більш конкретизовані трактування ДПП, які становлять правове та методичне підґрунтя дій для безпосередніх учасників)		
1	ЗУ «Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства»	це система відносин між державним та приватним партнерами , при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються, з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні нових та/або модернізації діючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій.
2	Закон Словенії «Про публічно-приватне партнерство»	це відносини по залученню приватного фінансування до публічних проектів, що становлять публічний інтерес. Такі відносини формуються між публічним і приватним партнером у зв'язку із створенням, утриманням і обслуговуванням публічної інфраструктури або інших проектів, що становлять публічний інтерес.
3	Консалтингова компанія «Deloitte»	це контрактна угода між урядовим агентством і приватною компанією, що дозволяє останній збільшити її участь у наданні суспільних послуг.
4	Світовий банк	це угоди публічної й приватної сторін із приводу виробництва інфраструктурних послуг, що укладаються з метою залучення додаткових інвестицій і підвищення ефективності бюджетного фінансування.
5	Чонка А.	це відносини на довгостроковій основі , в результаті яких держава сумісно з бізнесом при розумних витратах надає послуги населенню.
6	Price Waterhouse Coopers	це будь-яка угода , структура якої припускає спільну роботу державного й приватного сектору для досягнення загальної мети.
У широкому значенні ППП – своєрідний альянс між державою та приватним сектором, покликаний забезпечити синергетичний ефект від взаємодії сторін в сфері соціально-значущих проектів		
7	Бубко О.	це довгострокове співробітництво у межах суспільно-значущих проектів між органами влади та приватним сектором, які розподіляють між собою ризики, відповідальність бізнесу та розподіл винагород, причому держава ставить перед приватними структурами певні завдання.
8	Варнавський В. Губанова О.	це інституційний та організаційний альянс між державою і бізнесом в цілях реалізації національних і міжнародних, значних і локальних, але завжди суспільно-значущих проектів у широкому спектрі сфер діяльності: від розвитку стратегічно-важливих галузей промисловості і науково-конструкторських праць до забезпечення суспільних послуг.
9	Міхеев В.	це система співробітництва приватного сектора, підприємств і організацій бізнесу з державними установами, а також регіональних корпорацій з державними підприємствами, установами, спрямована на вирішення актуальних соціально-економічних завдань.
10	Комітет ОЕСР	це офіційні відносини або домовленості на фіксований / нескінчений період часу між державними і приватними учасниками, у якому обидві сторони взаємодіють у процесі ухвалення рішення і спів інвестують обмежені ресурси для досягнення конкретних цілей у визначеній сфері.

Джерело: [7, с 295; 10]

один з варіантів умовного виділення двох підходів до трактування ДПП.

Так, за останні десятиліття стосовно державно-приватного партнерства та його ролі у соціально-економічному розвитку суспільства сформувався певні постулати. Серед них насамперед слід назвати так звані консенсуси ДПП [15]:

- ДПП є залученням приватного бізнесу для ефективнішого розв'язання завдань, за які відповідає влада;

- ДПП є інструментом довгострокової послідовної політики розвитку, де обов'язки держави закріплюються контрактом, відповідно до якого інвесторам надається певне забезпечення;

- Обмеження щодо здійснення державно-приватного партнерства визначаються бюджетним законодавством;

- Влада відповідає за організацію державно-приватного партнерства (політика, законодавство, організація конкурсних процедур).

Спираючись на вищезазначені постулати можна зрозуміти та погодитись з О. Мартусенвичем, що сутністю та головною метою державно-приватного партнерства є швидше створення значно ефективнішої системи виробництва, ніж просто фінансування інвестиційних потреб економіки. Окрім створення умов для розвитку інфраструктури, державно-приватне партнерство також позитивно впливає на ефективність системи державного управління, забезпечуючи оптимальну для суспільства модель реалізації функцій державної влади.

Світова практика застосування такої форми співпраці дозволила виділити низку характерних ознак ДПП, що зумовлюють доцільність врахування її в Україні до спеціального правового регулювання [2, с. 94]:

1. Суспільна необхідність в реалізації складного та довгострокового проекту, для успішного здійснення якого державі чи територіальній громаді бракує можливостей, що й спонукає до встановлення ДПП.

2. Участь держави або іншого публічного партнера. В особі публічного партнера виступають уряд, органи місцевого самоврядування, державні лабораторії, науково-дослідні інститути, державні університети, державні установи, організації та підприємства, а також об'єднання.

3. Найявність у сторін ДПП спільної мети та чітко визначеного публічного інтересу певного рівня (загальнодержавного, регіонального, місцевого).

4. Рівноправний характер відносин та наявність спільних цілей і спрямувань. Взаємодія сторін має партнерський рівноправний характер, який досягається на рахунок паритету, балансу інтересів держави (соціальна спрямованість) та приватного партнера (отримання прибутку) та наявності спільних, єдино спрямованих інтересів.

5. Співвідношення ресурсів, вкладів сторін та активне залучення партнерів у процес прийняття

рішень. Часткове інвестування ресурсів включає гроші, майно, людські ресурси, нематеріальні активи, обладнання, інтелектуальну власність, ноу-хау, технології, експертизу, інформацію та інше. Співінвестування передбачає активне залучення обох партнерів до управління, менеджменту, прийняття рішень щодо напрямків діяльності.

6. Інституціоналізація або формалізація. Відносини ДПП мають формальний характер, тобто оформлюються і закріплюються на офіційній юридичній основі (угоди, договори, контракти тощо). ДПП може мати й інституціональну основу, тобто реалізуватися в окрему організаційно-правову форму. З формальних відносин можуть виникати і неформальні відносини та домовленості.

7. Дотримання принципу справедливості при розподілі між сторонами ДПП ризиків та результатів функціонування партнерства.

8. Необхідність захисту інтересів економічної конкуренції з метою попередження монополізації ринку, на якому узгоджено діють сторони ДПП, зловживань з боку приватних партнерів.

9. Регулювання відносин ДПП за допомогою актів законодавства, що належать до різних правових інститутів (договірного права – акти законодавства про державні закупівлі, концесії та інші договори, що опосередковують відносини ДПП; корпоративного права – щодо акціонерних товариств та інших організаційно-правових форм юридичних осіб, які використовуються для започаткування відносин ДПП та управління проектами ДПП) [2, с. 94].

Висновки. Таким чином, у статті наведено історичні приклади співпраці між державними та приватними структурами починаючи від Стародавнього світу і до сьогодення, коли державно-приватна співпраця набуває окремо визначеної форми зі своїми ознаками, функціями та правовим підґрунтям. Сьогодні державно-приватне партнерство стало невід'ємним інструментом розвитку в таких країнах як Великобританія, Канада, США, Німеччина, Франція, Австралія, Данія та інші.

Розглянувши погляди дослідників щодо поняття державно-приватне партнерство, слід відмітити, що науковці зазначають різні грані державно-приватного партнерства, кожен доповнюючи за змістом та створюючи підґрунтя для його розвитку і використання.

Так, державно-приватне партнерство – це законодавчо врегульоване співробітництво між державою, органами місцевого самоврядування та приватними структурами щодо реалізації довгострокових соціально-економічних проектів та включають в себе розподіл ризиків, відповідальності та винагород.

Зазначимо, що внаслідок такого співробітництва досягаються кращі техніко-економічні показники та результати господарювання, ефективніше використовуються ресурси та державне майно. До того ж в статті наведено ряд ознак державно-приватного партнерства.

Список літератури:

1. Сайт Світового банку присвячений ДПП. <http://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/legislation-regulation/laws/ppp-and-concession-laws>
2. Сімсон О. Е. Правова модель публічно-приватного партнерства в інноваційній сфері: [монографія] / О. Е. Сімсон. – Х.: Право, 2013. – 448 с.
3. Бойко О. Державно-приватне партнерство: світовий досвід та перспективи реалізації в Україні / Юридична газета. – 2013. – № 22. – С. 42-43.
4. Yescombe E. R. Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance / E. R. Yescombe [UK First edition]. – London: Yescombe Consulting Ltd, 2007. – XVIII+350 p.
5. Запатріна І. В. Проблеми розвитку державно-приватного партнерства в Україні як фактору макроекономічного зростання / І. В. Запатріна, Т. Б. Лебеда [Електронний ресурс] // Український центр сприяння розвитку публічно-приватного партнерства. – Режим доступу: <http://ukrppr.com/uk>

6. Евенко В. В. Государственно-частное партнерство как инструмент развития инновационной экономики / В. В. Евенко, В. Ю. Солдатенков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.tubryansk.ru/doc/psih/evenko.doc
7. Тищенко В. Ф. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення публічно-приватного партнерства / Сталій розвиток економіки – 2013. – № 2(19). – С. 294-298.
8. Левковець О. М. Державно-приватне партнерство як інструмент економічних реформ (теоретичний аспект) / Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» – 2012. – № 4(11). – С. 18-32.
9. Пильтій О. В. Державний сектор економіки: теорія, методологія, управління розвитком: монографія / О. В. Пильтій. – К.: Київ нац. торг.екон. ун-т, 2010. – 392 с.
10. Про державно-приватне партнерств: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
11. Запатрина І. В. Перспективи використання механізмів публічно-частного партнерства для розвитку інфраструктури України / І. В. Запатрина // Демографія та соціальна економіка. – 2012. – № 1(17). – С. 96-97.
12. Павлюк К., Павлюк С. Сутність та роль державно-приватного партнерства в соціально економічному розвитку держави // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/natural/02.pdf
13. Данасарова С. Д. Институт частно-государственного партнерства: становление и развитие в России: автореф. дисс. к.э.н / Восточно-Сибирский гос. технологич. ун-т. Улан-Удэ, 2007. – 24 с.
14. Public-Private Partnerships / Fiscal Affairs Department, International Monetary Fund [Електронний ресурс]. – Washington DC, 2004. – Режим доступу: www.imf.org
15. Запатрина І. В. Публічно-приватне партнерство в Україні: перспективи застосування для реалізації інфраструктурних проєктів і надання публічних послуг / І. В. Запатрина // Економіка та прогнозування. – 2010. – № 4(12). – С. 62-86.
16. Мартусевич А. Государственно-частное партнерство в коммунальном хозяйстве. – М.: Фонд «Институт экономики города». 2006. – 244 с.

Куденчук В.Г.

Научно-исследовательский финансовый институт
«Академия финансового управления»

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ И СУЩНОСТЬ ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАИНЕ

Аннотация

Статья посвящена генезису применения механизмов государственно-частного партнерства в мировой практике и анализа взглядов отечественных и зарубежных ученых по его понятию. Исследованы теоретические основы государственно-частного партнерства и выявлено отсутствие общенаучной позиции относительно сущности государственно-частного партнерства и предложены трактовки этого понятия. Приведен ряд признаков государственно-частного партнерства и определены необходимые учета их в Украине при рассмотрении отношений такого партнерства.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, исторический аспект, сотрудничество, ответственность, риски, институционализация.

Kudenchuk V.H.

Science and Research Financial Institute
«Academy of Financial Management»

THEORETICAL ASPECTS AND ESSENCE OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE

Summary

The article is devoted to genesis of application of the public-private partnership in the world practice and analysis of its concept by domestic and foreign scholars. The theoretical bases of public-private partnerships are studied and the lack of general scientific position about the nature of public-private partnerships and interpretation of this notion are identified. The author shows a number of features of public-private partnerships and identifies the need to consider them in Ukraine when considering the relationship of the partnership.

Keywords: public-private partnerships, historical aspect, cooperation, responsibility, risks, institutionalization.